

درس اول: اروپا در قرون جدید

اساس حاکمیت کلیسا در قرون وسطی

نخست: بیرون آیین مسیحیت دانش و رستگاری وجود ندارد.

دوم: مسیحیان از مردم عادی گرفته تا پادشاهان رعایای کلیسا هستند و هدایت آنها توسط حضرت عیسی (ع) به پاپ واگذار شد.

سوم: هرگونه تفسیر و توضیح کتاب مقدس، آیین ها و احکام مسیحیت جز از طریق کلیسا و رهبران آن نباید صورت گیرد.

حربه های کلیسا برای تحکیم سلطه خویش و نابودی مخالفان:

(۱) تکفیر (۲) تفتیش عقاید (انگیزیسیون) {کشف هویت بدعت گذاران}

پروتستان: اعتراض کنندگان: یکی از معترضان علیه پاپ و افکار رسمی کلیسا مارتین لوتر آلمانی بود.

او ابتدا بخشش گناهان در آیین مسیحیت را مورد اعتراض قرار داد و نظرات خود را در ۹۵ اصل بر در کلیسای ویتن برگ آویخت.

مهم ترین نظرات مارتین لوتر

۱- مردود بودن بخشش گناهان توسط کلیسا

۲- خلاف شریعت بودن تجرد کشیشان و زیارت مزار قدیسان و حضرت مریم و دیگر اولیای مسیحی

۳- مسیحیان احتیاج به پاپ ندارند و فقط کافی است هر کشور یک کشیش داشته باشد.

رفتار پاپ در برابر اقدام مارتین لوتر:

به امپراتور مقدس روم دستور داد جلوی تبلیغات او را بگیرد. اما وقتی شاهزادگان آلمانی از لوتر حمایت کردند پاپ لوتر

را تکفیر کرد و لوتر در مقابل فرمان پاپ را در آتش افکند (۱۵۲۰م). طرفدان لوتر هم به مجلس امپراتوری

اعتراض کردن بدین ترتیب آنها را پروتستان (اعتراض کنندگان) نامیدند.

در سوئیس رهبری نهضت در اختیار جان کالون (۱۵۶۴-۱۵۰۹م) قرار داشت.

اعتقادات کالون:

✓ عدم قبول رهبری پاپ

✓ بجای حکومت شاهزادگان به حکومتی شورایی، از کشیشان و مومنین مسیحی برای اداره شهر و کلیسا

معتمد بود.

✓ او به حکومت دینی اعتقاد بیشتری داشت.

✓ توصیه ساده زیستی به پیروان خود.

نتایج پیدایش و رشد مذهب پروتستان اروپا

(۱) تقویت حکومت ملی و پادشاهی

(۲) از بین رفتن وحدت مذهبی در اروپا

(۳) بروز جنگ های مذهبی (میان پروتستان و کاتولیک)

(۴) رشد احساسات ناسیونالیستی (ملی گرایی)

تحولات علمی در اروپا

عوامل دگرگونی نگرش علمی در اروپا:

۱- آشنایی اروپائیان با دستاوردهای فرهنگ و تمدن اسلامی

۲- تحولات اجتماعی و مذهبی قرون جدید اروپا

یکی از خصوصیات مهم علوم جدید در این دوران، قابلیت تبدیل آن به صنعت و فناوری و افزایش تولید بود.

انسان عصر جدید: همه چیز را بداند، تجربه کند آزاد باشد، در این مبحث نیازی به نظر علما نیست و همه چیز باید با فرضیه آغاز شود و از طریق تجربه به اثبات برسد.

فرانسیس بیکن: «هدف علم افزایش قدرت انسان است»

دانشمندان قرون جدید دارای دو ویژگی مهم بودند:

✓ صبر و حوصله بسیار در مشاهده ی پدیده های طبیعی .

✓ هوش فراوان و جسارت بسیار در ساختن فرضیه های علمی

به همین دلیل مورد حملات و انتقادات مخالفان و طرفداران دانش کهن بودند.

متفکران و دانشمندان

گالیله - ستاره شناس / پاسکال - ریاضی دان / نیوتون - ریاضیدان و فیزیکدان / لاوزیه - شیمی دان

آنتوان لوران لاوزیه : او توانست تجزیه و ترکیب آب و اشیا با اکسیژن را نشان دهد .

فلاسفه بزرگ اروپا: اسپینوزا (هلندی) - دکارت (فرانسوی) هابز (انگلیسی) - لایب نیتس (آلمانی)

فلاسفه بزرگ اروپا دستگاه فلسفی خود را بر اساس موارد زیر استوار ساختند:

۱- اعتبار بخشیدن به خرد و عقل بشری

۲- آزادی اندیشه و خرد انسانی از قید و بند سنن و عقاید پیشینیان، احکام کلیسایی و امر و نهی دولت ها

نتایج دگرگونی های اساسی در نگرش مورخان

نخست: بر خلاف دوره قرون وسطی به آثار فرهنگی و تمدنی دوران های گذشته ی اروپا مانند روم و یونان باستان توجه می شد.

دوم: مورخان بجای توجه به شرح حوادث زندگی پادشاهان و فرمانروایان به وضع زندگی اجتماعی و اقتصادی عامه ی مردم بیش تر توجه نمودند.

سوم: به جای ذکر حوادث سیاسی - نظامی تلاش شد تا علل و نتایج آن حوادث مورد بررسی قرار گیرد و قواعد کلی حاکم بر سیر تحولات جوامع بشری کشف شود.

چهارم: استفاده از نوآوری های دانش های جدید، بویژه باستان شناسی و سکه شناسی به مورخان کمک کرد تا از گذشته ی تاریخی ملت ها طرح های واقع بینانه تر ارائه نمایند.

نمونه برجسته ی تاریخنگاری به شیوه ی جدید: انحطاط و سقوط امپراتوری روم اثر گیبون (۱۷۹۴-۱۷۳۷م)